

TERÖR ÖRGÜTÜNE MENSUBİYET BAĞLAMINDA ETKİN PİŞMANLIK HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI SORUNU ÜZERİNE

Prof. Dr. İzzet ÖZGENÇ

Tutuklu bulunan ve hakkında mahkûmiyet hükmü kurulmuş olan (“hüküm özlü tutuklu”) bir kişinin tutukluluk sürecinde etkin pişmanlık göstermesi, infaz hakiminin değerlendirebileceği bir durum değildir. Bu etkin pişmanlık, ancak kurulan ve fakat henüz kesinleşmemiş olan mahkûmiyet hükmü bağlamında dikkate alınabilir (TCK, m. 221, f. 4, ikinci cümle).

Hakkında etkin pişmanlık hükümleri uygulanmış, buna göre mahkûmiyet hükmü kurulmuş olan hükümlünün kesinleşen bu hükmün infazı sürecinde ceza infaz kurumunda terör örgütünden ayrıldığı hususundaki beyanında samimi olup olmadığının araştırılması gibi bir uygulama olamaz.

Terör örgütüyle ilişkisi ve işlediği suçlar bağlamında etkin pişmanlık göstermeyen ve hakkında etkin pişmanlık hükümleri uygulanmadan mahkûmiyet hükmü kurulmuş olan kişinin, bu mahkûmiyet hükmü kesinleştikten sonra, infaz sürecinde etkin pişmanlık göstermesi mümkündür. Ancak, mevzuatımızda, bu etkin pişmanlığın mahkûmiyet hükmü üzerinde bir etkisinin olabileceği kabul edilmemektedir. Şahsi düşüncem, sistemin bu yönde revize edilmesi gerektiği yönündedir. Bu düşüncemi bir öneri olarak TBMM Adalet Komisyonundaki çalışmalarımız sırasında müteaddit defa gündeme getirdiğim halde, bu önerim dikkate alınmamıştır. Hüküm kesinleştikten sonraki süreçte gösterilen etkin pişmanlık, ancak infaz koşullarının belirlenmesinde dikkate alınabilir.

Hakkında terör örgütüne mensubiyet bağlamında hüküm kurulan kişi bu hüküm kesinleşinceye kadar da etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanabilir (TCK, m. 221, f. 4, ikinci cümle). Bu durum kurulan mahkûmiyet hükmünün kanun yolu denetimi sırasında dikkate alınarak, kişi hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanması ve buna göre yeni bir mahkûmiyet hükmünün kurulması sağlanabilir.

Dolayısıyla, hukuk sistemimizde, infaz kurumu görevlilerinin, infaz işleriyle ilgilenen Cumhuriyet savcısının ve hatta infaz hakiminin (“hüküm özlü” de olsa) tutuklu bulunan bir kişi hakkında terör örgütünden ayrılma konusundaki beyanlarının samimiyetini değerlendirme şeklinde bir yetkisi bulunmamaktadır.